بررسی اجمالی نظرات فرهنگی سعیدجلیلی و مسعود پزشکیان

دوئل انتخاباتی در ساعت فرهنگ

عاطفه جعفری
خبرنگار گروه فرهنگ

دولت ما در نسبت با فرهنگ یک ملت، سیاست‌ها و برنامه‌های خاص خود را دربیش می‌گیرند. اما برای اجرای این برنامه‌ها و فراگیری آن در سطح عمومی باید در یک نکته اشتراک داشته باشند؛ اینکه برنامه‌های فرهنگی- در تعادلی آشکار بین وحدت ملی و احترام به تنوع فرهنگی باشد. به همین خاطر است که جریان‌های سیاسی برای اینکه بتوانند نظارت عموم جامعه را جلب کنند باید نگاه و رامبرد ویژه در امر فرهنگ داشته باشند. جامعه ایران در عصر تهیین پروژه‌های سیاسی خود قرار دارد و بزنگاه چهارهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری فرصتی بود تا نامزدهای انتخاباتی به طرح مواضع خود درخصوص سیاست‌های فرهنگی بپردازند. هفته گذشته بعد از میزگردها و مناظره فرهنگی سعی کردیم تا نگاه هر کدام از ۶ نامزد انتخاباتی را در حوزه فرهنگ بررسی کنیم. حالا در دور دوم انتخابات با جزئیات و دقت بیشتری می‌توان نظرات دو کاندیدای راه یافته به رقابت نهایی را بررسی کرد. در کنارش می‌توان ایده‌ها و نظرات فرهنگی کارشناسان پشت صحنه ستادهای انتخاباتی راهم بازخوانی کرد. در میزگردهای فرهنگی که برگزار شد، هم می‌توان ایده‌های فرهنگی نامزدها و مجموعه نظرات کارشناسان و حاضران و حتی سطوح اختلافی که بین دو طرف میزگرد شکل گرفته است را بررسی کرد. کمتر از ۵ روز دیگر رئیس جمهور ۴ سال آینده ایران انتخاب شده است و طبعتا مهم است که همین الان بدانیم این دو نفر در حوزه‌های مختلف فرهنگ چطور فکر می‌کنند و می‌اندیشند و چگونه می‌خواهند ۴ سال پیش رو را با ایده‌های فرهنگی که دارند، اداره کنند.

نگاهی اجمالی به ایده‌های فرهنگی سعید جلیلی

فرصت‌های از دست رفته فرهنگ را احیا کنیم

سعید جلیلی در میزگرد فرهنگی با محمدهادی همایون و شهرام پزدانی به عنوان کارشناسانش در ابتدا از این حجوم صحبت کرد. وجهت هایش را شعاری که برای ستاد انتخابی‌اش انتخاب کرده بود، آغاز کرد و گفت: «این شعار چند کلمه‌ای قشنگ برای جلب مخاطب نیست، بلکه برنامه دولت و عصاره فعالیت‌های دولت است. پیش از این در حوزه سیاست خارجی به این موضوع اشاره شد و در ادامه برای سایت های خبری را توضیح دادم و اینکه یک ایرانی چگونه می‌تواند نشان‌آفرینی کند. در حوزه فرهنگ، «یک جهان فرصت» به نقطه اعلای خود می‌رسد و اگر در تاریخ ما به جایگاه فرهنگی رسیدیم به مدد فرهنگ ملی ما بوده است که مثال آن در دوران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی به وضوح دیده می‌شود.» این نامزد انتخابات ریاست جمهوری در بخش دیگری از این میزگرد ضمن اشاره به فرصت‌های فرهنگی گفت: «فرهنگ یک فرصت است و باید برای آن برنامه داشت. ارتباط فرهنگ با اقتصاد اهمیت دارد. روابط فرهنگی می‌تواند متنوع شده و گسترش یابد. اتیمیتس‌ملی ما می‌تواند در دنیا مخاطب داشته باشد و باید ارزش این فرصت را بدانیم. اگر مدیریت فرهنگی عمق راهبردی داشته باشد، علیه نهضت سانسور توانایی‌های کشور اقدام می‌کند و فرهنگ و سینمای ما می‌تواند این توانایی را نشان دهد. البته عدالت فرهنگی هم اهمیت دارد.»

رئیس جمهور باید اثرگذاری دستگاه‌های فرهنگی را بسنجد

سعید جلیلی معتقد است، دولتمردان باید نسبت به مفهوم فرهنگ شناخت کافی داشته باشند و مبتنی بر همین شناخت است که می‌توانند مردم را به صحنه بیاورند و فضا را برای نقش‌آفرینی آنها مهیا کنند. او با اشاره به همین موضوع گفته است: «باید ببینیم رئیس جمهور چه تقسی در حوزه فرهنگ دارد و چگونه می‌تواند از ظرفیت‌های فرهنگی استفاده کند و این موضوع را در عرصه دولت و اجرایی مورد بهره‌برداری قرار دهد. البته سایر قوا باید در این حوزه در سیاست‌های کلی که رهبری اعلام کردند و بزنگاه چهارهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری فرصتی بود تا نامزدهای انتخاباتی به طرح مواضع خود درخصوص سیاست‌های فرهنگی بپردازند. هفته گذشته بعد از میزگردها و مناظره فرهنگی سعی کردیم تا نگاه هر کدام از ۶ نامزد انتخاباتی را در حوزه فرهنگ بررسی کنیم. حالا در دور دوم انتخابات با جزئیات و دقت بیشتری می‌توان نظرات دو کاندیدای راه یافته به رقابت نهایی را بررسی کرد. در کنارش می‌توان ایده‌ها و نظرات فرهنگی کارشناسان پشت صحنه ستادهای انتخاباتی راهم بازخوانی کرد. در میزگردهای فرهنگی که برگزار شد، هم می‌توان ایده‌های فرهنگی نامزدها و مجموعه نظرات کارشناسان و حاضران و حتی سطوح اختلافی که بین دو طرف میزگرد شکل گرفته است را بررسی کرد. کمتر از ۵ روز دیگر رئیس جمهور ۴ سال آینده ایران انتخاب شده است و طبعتا مهم است که همین الان بدانیم این دو نفر در حوزه‌های مختلف فرهنگ چطور فکر می‌کنند و می‌اندیشند و چگونه می‌خواهند ۴ سال پیش رو را با ایده‌های فرهنگی که دارند، اداره کنند.

نگاهی اجمالی به ایده‌های فرهنگی مسعود پزشکیان

فرصت‌های از دست رفته فرهنگ را احیا کنیم

مسعود پزشکیان در میزگرد فرهنگی با محمدهادی همایون و شهرام پزدانی به عنوان کارشناسانش در ابتدا از این حجوم صحبت کرد. وجهت هایش را شعاری که برای ستاد انتخابی‌اش انتخاب کرده بود، آغاز کرد و گفت: «این شعار چند کلمه‌ای قشنگ برای جلب مخاطب نیست، بلکه برنامه دولت و عصاره فعالیت‌های دولت است. پیش از این در حوزه سیاست خارجی به این موضوع اشاره شد و در ادامه برای سایت های خبری را توضیح دادم و اینکه یک ایرانی چگونه می‌تواند نشان‌آفرینی کند. در حوزه فرهنگ، «یک جهان فرصت» به نقطه اعلای خود می‌رسد و اگر در تاریخ ما به جایگاه فرهنگی رسیدیم به مدد فرهنگ ملی ما بوده است که مثال آن در دوران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی به وضوح دیده می‌شود.» این نامزد انتخابات ریاست جمهوری در بخش دیگری از این میزگرد ضمن اشاره به فرصت‌های فرهنگی گفت: «فرهنگ یک فرصت است و باید برای آن برنامه داشت. ارتباط فرهنگ با اقتصاد اهمیت دارد. روابط فرهنگی می‌تواند متنوع شده و گسترش یابد. اتیمیتس‌ملی ما می‌تواند در دنیا مخاطب داشته باشد و باید ارزش این فرصت را بدانیم. اگر مدیریت فرهنگی عمق راهبردی داشته باشد، علیه نهضت سانسور توانایی‌های کشور اقدام می‌کند و فرهنگ و سینمای ما می‌تواند این توانایی را نشان دهد. البته عدالت فرهنگی هم اهمیت دارد.»

رئیس جمهور باید اثرگذاری دستگاه‌های فرهنگی را بسنجد

سعید جلیلی معتقد است، دولتمردان باید نسبت به مفهوم فرهنگ شناخت کافی داشته باشند و مبتنی بر همین شناخت است که می‌توانند مردم را به صحنه بیاورند و فضا را برای نقش‌آفرینی آنها مهیا کنند. او با اشاره به همین موضوع گفته است: «باید ببینیم رئیس جمهور چه تقسی در حوزه فرهنگ دارد و چگونه می‌تواند از ظرفیت‌های فرهنگی استفاده کند و این موضوع را در عرصه دولت و اجرایی مورد بهره‌برداری قرار دهد. البته سایر قوا باید در این حوزه در سیاست‌های کلی که رهبری اعلام کردند و بزنگاه چهارهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری فرصتی بود تا نامزدهای انتخاباتی به طرح مواضع خود درخصوص سیاست‌های فرهنگی بپردازند. هفته گذشته بعد از میزگردها و مناظره فرهنگی سعی کردیم تا نگاه هر کدام از ۶ نامزد انتخاباتی را در حوزه فرهنگ بررسی کنیم. حالا در دور دوم انتخابات با جزئیات و دقت بیشتری می‌توان نظرات دو کاندیدای راه یافته به رقابت نهایی را بررسی کرد. در کنارش می‌توان ایده‌ها و نظرات فرهنگی کارشناسان پشت صحنه ستادهای انتخاباتی راهم بازخوانی کرد. در میزگردهای فرهنگی که برگزار شد، هم می‌توان ایده‌های فرهنگی نامزدها و مجموعه نظرات کارشناسان و حاضران و حتی سطوح اختلافی که بین دو طرف میزگرد شکل گرفته است را بررسی کرد. کمتر از ۶ روز دیگر رئیس جمهور ۴ سال آینده ایران انتخاب شده است و طبعتا مهم است که همین الان بدانیم این دو نفر در حوزه‌های مختلف فرهنگ چطور فکر می‌کنند و می‌اندیشند و چگونه می‌خواهند ۴ سال پیش رو را با ایده‌های فرهنگی که دارند، اداره کنند.

موضع نامزدهای ریاست جمهوری درباره شبکه نمایش خانگی چیست؟

سکوت درباره تاریکخانه هزار میلیاردی

میلاد جلیل زاده
خبرنگار گروه فرهنگ

برای تولید آن دسته از سریال‌های شبکه نمایش خانگی که طی سال گذشته منتشر شدند حداقل هزار میلیارد تومان هزینه شده است. این رقم با محاسبه حداقلی هزینه‌ها به دست می‌آید و قطعا می‌تواند بیشتر از این محاسبه شود و در ضمن شامل تاک شوها، مسابقات و برنامه‌های گفت‌وگومحور نیست. پلتفرم‌های تولیدکننده و پخش‌کننده نه درباره منشأ این سرمایه‌گذاری‌ها شفاف عمل می‌کنند، نه درباره نوع هزینه‌کردها و نه درباره درآمدهایشان. نقدا اما با یک محاسبه سرانگشتی می‌شود فهمید که درنهایت کسر محدودی از این مبلغ می‌تواند به جیب سرمایه‌گذاران برگردد و همین قضیه، پرسش‌های قدیمی درباره دلیل این سرمایه‌گذاری‌های زیان‌ده را هر روز مبرم‌تر از قبل می‌کند. سوال این است که به واقع این سرمایه‌گذاری‌ها با چه انگیزه‌ای انجام می‌شوند و چه تاثیری روی ساختار فیلمسازی ایران می‌گذارند؟ این یک سوال ضد انتخاباتی نیست و از سال‌ها پیش دعواهای بزرگی حول آن شکل گرفته است؛ اما چنین مقطعی را می‌توان موقعیت خوبی برای اصرار روی شفاف شدن مسائل دانست.

۱ درباره شبکه نمایش خانگی چیزی که به وضوح مشخص است، حرکت آن بر مدار یک اقتصاد سیاسی متصل به جناح‌ها و جریان‌های داخلی است. می‌گویند این اقتصاد آزاد است، بخش خصوصی است و امثال اینها، اما بخش خصوصی هیچ‌وقت آگاهانه و به‌طور مداوم روی یک صنعت زیان‌ده سرمایه‌گذاری نمی‌کند. در مملکتی که صاحب یک سرمایه راکد اگر حتی هیچ کاری نکند و پولش را در ملک و طلا و ارز وارد کند، سال به سال، روزبه‌روز به سود می‌رسد، حتی سرمایه‌گذاری در تجارتی که بازده آن از لحاظ مالی سر به سر است ضرر به حساب می‌آید چه رسد به فعالیتی که با یک نگاه مشخص می‌شود هرگز نمی‌تواند سودرسان باشد. در این شرایط حمایت از شبکه نمایش خانگی به بهانه حمایت از بخش خصوصی چه انگیزه‌ای می‌تواند داشته باشد جز منافع حزبی و جناحی و دسته‌ای؟

۲ ورود این پول‌های بزرگ به صنعت نمایش خانگی که هول‌ولای بازده مالی آن هم برای عوامل تولید وجود ندارد، می‌تواند ساختار فیلم‌سازی در ایران را اساسا به هم بریزد. از چند سال پیش گفته می‌شد که افزایش نجومی دستمزد بازیگران در چند پروژه به‌خصوص نمایش خانگی که بعدها مشخص شد منابع مالی نامالمی داشتند، به‌طور کل نرخ بازار را به هم ریخته و برای سایر تهیه‌کنندگان و فیلمسازان مشکلاتی ایجاد کرده است. همین بود که باعث شد بعد از چند سال چهره عمومی سینمای ایران مساوی باشد با چند هنرپیشه خاص و چند کارگردان و تهیه‌کننده مشخص. این روبه مابقی سینمای ایران را یا قلع کرد یا به حاشیه راند، و به‌رغم آنکه گفته می‌شد این پروژه‌ها برای بسیاری از عوامل سینما کار جور کرده‌اند، به سبب صدمه کلی‌اش به ساختار این صنعت بخش بسیار بزرگ‌تری از آنها را بیکار یا ورشکسته کرد.

۳ چند وقت پیش محمد حسین مهدویان که کارگردان سریال «زخم کاری» است پستی در اینستاگرامش منتشر کرد که بسیار جنجالی شد. او ادعا می‌کرد تماشاگران قسمت اول سری دوم زخم کاری، به یک میلیون و سیصد هزار نفر رسیده است. تا به حال این تنها آماری بود که تعداد تماشاگران یک سریال را منتشر کرده و همین هم قابل راستی‌آزمایی نیست. این پلتفرم‌ها به تازگی حتی امکان لایک و دیس‌لایک مخاطب را برداشته‌اند تا اگر نماشاگران یک مجموعه به هزار و سیصد نفر هم نرسید، قضیه مشخص نشود. از همین رو می‌شود گفت شبکه نمایش خانگی غیر از عدم شفافیت مالی به لحاظ فرهنگی هم تاریکخانه‌ای درست کرده که در آن صدای اقلیتی از برخورداران را پذیراک می‌دهد و اکثریت مخاطبان سرگرمی در جامعه ایران را ناچار می‌کند که در فرصت‌های بعدی (مثل دانلودهای رایگان غیرمجاز) از سلیقه همان اقلیت پیروی کنند. این به وضوح مساوی است با طبقاتی کردن مساله فرهنگ. خوبی سینما نسبت به شبکه نمایش خانگی این است که به‌رغم تمام تقلب‌ها و آمارسازی‌ها و حتی مهندسی‌هایی که در اکران می‌شود لااقل آماری از تعداد تماشاگران و فروش هر فیلم وجود دارد؛ اما وقتی ۲۰۰ میلیارد تومان خرج سریال «سوشون» می‌شود، کسی آمار نمی‌دهد که آیا مخاطبان این مجموعه به ۲۰۰ هزار نفر هم می‌رسد یا نه و آیا اساسا ممکن است که یک هزارم از مبلغ این سرمایه‌گذاری بتواند به سرمایه‌گذاران بازگردد؟ چنین پروژه‌هایی برای پتواک دادن به سلیقه و دغدغه کدام طبقه و طیف فرهنگی تولید می‌شوند و چه تعداد از مخاطبان را با در نظر نمی‌گیرند یا مجبور به پیروی از سلیقه و دغدغه همان عده معدود می‌کنند؟

ادامه در صفحه ۱۳

فرهنگ یعنی برخورد مهربانانه با مردم

مسعود پزشکیان در گفتگو با رسانه‌های ریاست جمهوری است که به دور دوم انتخابات راه پیدا کرده است. میزگرد فرهنگی این نامزد انتخاباتی جنجالی هم به این خاطر شکل گرفت. محمد فاضلی، جعفر شمانی و مشاور اسبق وزیر نیرو و محمد بهشتی که سابقه طولانی مدیریت فرهنگ در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ داشته، مسعود پزشکیان را همراهی می‌کردند.

مسعود پزشکیان در ابتدای صحبت‌هایش در میزگرد فرهنگی، با تاکید بر اینکه شهروند درجه یک وجود ندارد، گفت: «فرهنگ یعنی برخورد مهربانانه با مردم و باورمن به فرهنگ دستورالعملی است که حضرت علی(ع) به مالک اشتر دادند و اینکه آیا ما با مردم برخورد خشن می‌کنیم دستور پیغمبر است؟ ما حق نداریم به مردم زور بگوییم. شاخص اینکه مسئول خوب است به نه این است که مردم با پشت سر تو چه چیزی می‌گویند. با مردم نباید برخورد خشن کرد. همه مردم برای حاکمیت فرصت نداشته‌اند تهذیب شوند. تمام اختلافات بین جناح‌ها برای دنیاست.»

فیلم‌های سینمایی و کتاب‌هایی که جلیلی به آنها اشاره کرد

جلیلی در بخشی از صحبت‌هایش، به فیلم‌هایی که برخی کشورها در حوزه زنان و قهرمانان ملی شان ساخته‌اند اشاره کرد و گفت: «می‌خواهم بگفتم در مساله زن و خانواده فرهنگی مطرح کنم؛ سوال می‌پرسم چند نفر از ما اسم فیلم سینمایی «جت تیدا دین» را شنیده‌اید؟ فیلمی را چه یک زن از قهرمان ملی اندونزی است. شبیه زنان لرزه ایران و همان زمانی که آنها در برابر استعمار انگلیس اسلحه دست گرفته بودند در آنجا هم این زن مبارزه می‌کرد؟ چند نفر از شما اسم فیلم «مردار گورماتیلا» را شنیده‌اید؟ ازجمیه خانم قهرمان ملی قرقیزستان و داستان آن شبیه آنش و بادی است که خودمان سال گذشته ساخته بودیم. برای تبادلات فرهنگی و اگر کتاب‌های «طوطا» در انگلیز را می‌خوانید و اینها می‌خواهند بگویند «مردون» ما را هم دوست خواهند داشت. احدوضا معتمدی کتابی دارد به نام «فلسفه فهم» که سه فیلسوف برای آن مقدمه نوشته‌اند و کتاب جامع و کاملی است. در کنارش همین سریال «آتش و باد» که با کارگردانش صحبت می‌کردم می‌گفت شش سال مطالعه تاریخی برای این فیلم داشته‌ام.»

نگاه مشاوران: جلیلی نخبگانی نگاه می‌کند

شهرام پزدانی، مشاور سعید جلیلی که همراه او در میزگرد فرهنگی حضور داشت، گفت: «الان در طراحی که با آقای جلیلی در زمینه حکمرانی نخبگان داشته‌ایم این است که بتوانند نقش‌های فرادستی در اداره جامعه به عنوان یک سیاستگذار، ایدئولوژیک، فیلسوف و نظریه‌پرداز را ایفا کنند. در بحث آموزش متمایز نیز که از سال ۵۵ آغاز شده، ایده ما به شکل تربیت گلخانه‌ای بوده است؛ یعنی افراد به صورت جدا از هم تربیت شدند. البته برخی کشورها به صورت باغچه‌ای، به طوری که در دل جامعه پرورش پیدا کنند عمل می‌کنند اما رابطه این ایده با عدالت به این شکل است که ما عدالت را صرفا بر مبنای برابری نمی‌دانیم، بلکه عقیده ما جاروبی، وسط حل است؛ عدالتی که شامل همه بشود. رضایت مردم اصل است اما خواص به رضایت مردم عقیده هستیم یک بحث است اگر چند فرازی که حضرت علی(ع) به مالک دستور می‌دهد را رعایت کنیم، آیا مردم در جامعه به خیابان‌ها می‌ریزند و بد و بیراه می‌گویند؟»

به زور اعتقاد و باور را به مردم تزریق نکنیم

پزشکیان، درخصوص برخورد با مردم در خیابان گفت: «اینکه ما با مردم برخورد خشن می‌کنیم و به زور می‌خواهیم باور و اعتقادی را در مردم تزریق کنیم، آیا دستور پیغمبر و دین بوده است؟ معلوم نیست آن را از کجا آوردند.» وی درباره اینکه اگر به کسی قلم نکنیم کسی از ما ناراضی می‌شود، اظهار کرد: «اگر حقوق افراد را در جامعه رعایت کرده و براساس عدالت عمل کنیم این جامعه با عشق زندگی می‌ایستد. عده‌ای راحت زندگی کنند عده‌ای تن‌شب نداشته باشند، این ظلم و تبعیض است. مردم برای این ناراضی باشند که نمی‌خواهیم آنها را رعایت نمی‌کنیم. من به عنوان کسی که دولت رامی خواهد اداره کند آنهایی که امکانات ندارند و حاکمیت آنها را ندیده‌ما هستند آن را رعایت می‌کنیم. رقابت و عدالت در حالت مساوی معنی دارد. بیت‌المال دولت نمی‌تواند در جایی زیاده داده شود و به جایی داده نشود. بسته خدمتی که در تهران و کردستان و بلوچستان داده می‌شود یکسان است که البته باید به آنها رعایت داده شود. استاندارد یا براساس پلکی به دارید باید درست کنیم. بنده بی‌عدالتی نخواهم کرد، اگر پول و امکاناتی داشته باشم کسانی را خواهم دید که تا حالا دیده نشده‌اند و به آنها نرسیده‌اند.»

اجرا کردن سیاست‌های کلی رهبری در حوزه فرهنگ

این کاندیدای ریاست جمهوری که در اطلهزارطیش، خود دولت احتمالی‌اش را ملزم به رعایت سیاست‌های کلی رهبری می‌داند و در میزگرد فرهنگی هم بر این موضوع اشاره کرد و گفت: «هرکس با سیاست‌های کلی مقام معظم‌رهبری تطابق نداشته باشد خط قرمز است. اگر کسی با هر دیدگاهی سیاست‌های رهبری را اجرایی کند که مردم از جهل و فقر و بی‌عدالتی نجات پیدا کنند و زندگی راحتی داشته باشند، این سیاست در خط رهبری است، یا سیاست کسی که ادعا می‌کند در خط رهبری است اما کاری می‌کند که فقر و تبعیض در جامعه حاکم شود؟ چرا در این جریانات عده‌ای به رهبری بی‌احترامی کردند؟ برای اینکه من عرضه نداشتم جواب بدهم هر مشکلی پیش آمد گفتم آفاگفته! آفاگفته یا مرض بد رفتار کنیم؟ آفاگفته بزنیم تری گوش بچه مردم؟ این طوری مردم فکر کردند همه مشکلات از بالاست!»

باید در عمل ثابت کنیم که به فکر زنان هستیم

مسعود پزشکیان در مناظره انتخاباتی وقتی به موضوع زنان رسید با اشاره به اجتماعی‌های دیگر کاندیداها گفت: «این جور که ما و دوستان می‌گوییم باید وضع خوب می‌شد و نمی‌دانیم چه شد که اوضاع زنان و دختران در جامعه به این شکل درآمده است. باید از مهد و مدارس این آموزش‌ها و توانمندی‌ها آغاز شود. ریشه اینها در آموزش‌وپرورش است.»

هسته کپن زنان با عفاف و حیا نمونه خلق و موثری را به جهان نشان می‌دهند.»

فیلم‌های سینمایی و کتاب‌هایی که جلیلی به آنها اشاره کرد

جلیلی در بخشی از صحبت‌هایش، به فیلم‌هایی که برخی کشورها در حوزه زنان و قهرمانان ملی شان ساخته‌اند اشاره کرد و گفت: «می‌خواهم بگفتم در مساله زن و خانواده فرهنگی مطرح کنم؛ سوال می‌پرسم چند نفر از ما اسم فیلم سینمایی «جت تیدا دین» را شنیده‌اید؟ فیلمی را چه یک زن از قهرمان ملی اندونزی است. شبیه زنان لرزه ایران و همان زمانی که آنها در برابر استعمار انگلیس اسلحه دست گرفته بودند در آنجا هم این زن مبارزه می‌کرد؟ چند نفر از شما اسم فیلم «مردار گورماتیلا» را شنیده‌اید؟ ازجمیه خانم قهرمان ملی قرقیزستان و داستان آن شبیه آنش و بادی است که خودمان سال گذشته ساخته بودیم. برای تبادلات فرهنگی و اگر کتاب‌های «طوطا» در انگلیز را می‌خوانید و اینها می‌خواهند بگویند «مردون» ما را هم دوست خواهند داشت. احدوضا معتمدی کتابی دارد به نام «فلسفه فهم» که سه فیلسوف برای آن مقدمه نوشته‌اند و کتاب جامع و کاملی است. در کنارش همین سریال «آتش و باد» که با کارگردانش صحبت می‌کردم می‌گفت شش سال مطالعه تاریخی برای این فیلم داشته‌ام.»

نگاه مشاوران: جلیلی نخبگانی نگاه می‌کند

شهرام پزدانی، مشاور سعید جلیلی که همراه او در میزگرد فرهنگی حضور داشت، گفت: «الان در طراحی که با آقای جلیلی در زمینه حکمرانی نخبگان داشته‌ایم این است که بتوانند نقش‌های فرادستی در اداره جامعه به عنوان یک سیاستگذار، ایدئولوژیک، فیلسوف و نظریه‌پرداز را ایفا کنند. در بحث آموزش متمایز نیز که از سال ۵۵ آغاز شده، ایده ما به شکل تربیت گلخانه‌ای بوده است؛ یعنی افراد به صورت جدا از هم تربیت شدند. البته برخی کشورها به صورت باغچه‌ای، به طوری که در دل جامعه پرورش پیدا کنند عمل می‌کنند اما رابطه این ایده با عدالت به این شکل است که ما عدالت را صرفا بر مبنای برابری نمی‌دانیم، بلکه عقیده ما جاروبی، وسط حل است؛ عدالتی که شامل همه بشود. رضایت مردم اصل است اما خواص به رضایت مردم عقیده هستیم یک بحث است اگر چند فرازی که حضرت علی(ع) به مالک دستور می‌دهد را رعایت کنیم، آیا مردم در جامعه به خیابان‌ها می‌ریزند و بد و بیراه می‌گویند؟»

به زور اعتقاد و باور را به مردم تزریق نکنیم

پزشکیان، درخصوص برخورد با مردم در خیابان گفت: «اینکه ما با مردم برخورد خشن می‌کنیم و به زور می‌خواهیم باور و اعتقادی را در مردم تزریق کنیم، آیا دستور پیغمبر و دین بوده است؟ معلوم نیست آن را از کجا آوردند.» وی درباره اینکه اگر به کسی قلم نکنیم کسی از ما ناراضی می‌شود، اظهار کرد: «اگر حقوق افراد را در جامعه رعایت کرده و براساس عدالت عمل کنیم این جامعه با عشق زندگی می‌ایستد. عده‌ای راحت زندگی کنند عده‌ای تن‌شب نداشته باشند، این ظلم و تبعیض است. مردم برای این ناراضی باشند که نمی‌خواهیم آنها را رعایت نمی‌کنیم. من به عنوان کسی که دولت رامی خواهد اداره کند آنهایی که امکانات ندارند و حاکمیت آنها را ندیده‌ما هستند آن را رعایت می‌کنیم. رقابت و عدالت در حالت مساوی معنی دارد. بیت‌المال دولت نمی‌تواند در جایی زیاده داده شود و به جایی داده نشود. بسته خدمتی که در تهران و کردستان و بلوچستان داده می‌شود یکسان است که البته باید به آنها رعایت داده شود. استاندارد یا براساس پلکی به دارید باید درست کنیم. بنده بی‌عدالتی نخواهم کرد، اگر پول و امکاناتی داشته باشم کسانی را خواهم دید که تا حالا دیده نشده‌اند و به آنها نرسیده‌اند.»

باید در عمل ثابت کنیم که به فکر زنان هستیم

مسعود پزشکیان در مناظره انتخاباتی وقتی به موضوع زنان رسید با اشاره به اجتماعی‌های دیگر کاندیداها گفت: «این جور که ما و دوستان می‌گوییم باید وضع خوب می‌شد و نمی‌دانیم چه شد که اوضاع زنان و دختران در جامعه به این شکل درآمده است. باید از مهد و مدارس این آموزش‌ها و توانمندی‌ها آغاز شود. ریشه اینها در آموزش‌وپرورش است.»

دولت باید به فیلمسازان کمک کند

هر دو رس می‌خوانند و کار کردیم. با هم بالآمدیم. در خیابان وقتی برخوردها با زنان و دختران می‌شد و با اعتراض حتی برای آمم پروژه بایمان بازی می‌کنند. واقعیت این است که اینها از دامن ما پرورش یافتند. آمم نمی‌تواند بپذیرد این برخورد مشکل ارزش را حل می‌کند.»

پزشکیان در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «احترام در عمل و واقعیت اجتماعی است. وقتی حقوق شان نادیده گرفته می‌شود وظیفه ما این است که بپرسیم چرا این جور رفتار می‌کنید. حرف خدا است که باآنها با ملاطفت برخورد کنید. برخورد ما با این فشر و جامعه اخلاقی است؟ این نگاه ما باید اصلاح شود. باید برگشت و دید چگونه در محله، مدرسه و مسجد آنها را آموزش دادیم که اینچنین شدند. حقوق که به معلمان می‌دهیم و تبعیض‌های وحشتناک موجود منجر می‌شود آدم‌ها را هم بجنگند. باید بتوانیم بگوییم که فقرو تبعیض در جامعه حاکم شود؟ چرا در این جریانات عده‌ای به رهبری بی‌احترامی کردند؟ برای اینکه من عرضه نداشتم جواب بدهم هر مشکلی پیش آمد گفتم آفاگفته! آفاگفته یا مرض بد رفتار کنیم؟ آفاگفته بزنیم تری گوش بچه مردم؟ این طوری مردم فکر کردند همه مشکلات از بالاست!»

دولت باید به فیلمسازان کمک کند

او با اشاره به زندگی خوش گفت: «در زندگی با همسر خود چهار فرزند داشتیم و هر دو رس می‌خوانند و کار کردیم. با هم بالآمدیم. در خیابان وقتی برخوردها با زنان و دختران می‌شد و با اعتراض حتی برای آمم پروژه بایمان بازی می‌کنند. واقعیت این است که اینها از دامن ما پرورش یافتند. آمم نمی‌تواند بپذیرد این برخورد مشکل ارزش را حل می‌کند.»

پزشکیان در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «احترام در عمل و واقعیت اجتماعی است. وقتی حقوق شان نادیده گرفته می‌شود وظیفه ما این است که بپرسیم چرا این جور رفتار می‌کنید. حرف خدا است که باآنها با ملاطفت برخورد کنید. برخورد ما با این فشر و جامعه اخلاقی است؟ این نگاه ما باید اصلاح شود. باید برگشت و دید چگونه در محله، مدرسه و مسجد آنها را آموزش دادیم که اینچنین شدند. حقوق که به معلمان می‌دهیم و تبعیض‌های وحشتناک موجود منجر می‌شود آدم‌ها را هم بجنگند. باید بتوانیم بگوییم که فقرو تبعیض در جامعه حاکم شود؟ چرا در این جریانات عده‌ای به رهبری بی‌احترامی کردند؟ برای اینکه من عرضه نداشتم جواب بدهم هر مشکلی پیش آمد گفتم آفاگفته! آفاگفته یا مرض بد رفتار کنیم؟ آفاگفته بزنیم تری گوش بچه مردم؟ این طوری مردم فکر کردند همه مشکلات از بالاست!»

دولت باید به فیلمسازان کمک کند

وی با بیان اینکه در مناطق محروم نیز باید پیوست های فرهنگی داشته باشیم، گفت: «در برخی مناطق، کتابخانه، مسجد و محل بازی و تفریح وجود ندارد. شکل و ساختار اجتماعی باید طوری باشد که مردم بتوانند از این امکانات استفاده کنند. اگر بستر را آماده نکنیم هر تنوری دهیم قابل اجرا نیست.»

با الگوی شرایط قرنطینه نمی‌توان عرصه فرهنگ را مدیریت کرد

محمد بهشتی یکی از مشاوران فرهنگی مسعود پزشکیان بود که در میزگرد فرهنگی حضور داشت. اظهارنظر این مدیر سابق فرهنگی می‌تواند بخشی از نگاه جریان حاکمی از این نامزد انتخاباتی در حوزه فرهنگ را نشان دهد. او در این میزگرد فرهنگی گفت: «آیا می‌خواهیم با الگوی شرایط قرنطینه عرصه ما در فرهنگ و هنر نقاهی دارد که مشکلات امروز ما محصول این سوءمدیریت است. تا قبل از دهه ۷۰ هر کشوری را در مقیاس کلان به شکل قرنطینه مدیریت کرد که مثال مبتذل آن شوروی است و بعد از دهه ۷۰ مرزها برداشته شد اما ما هنوز زیر بار تغییر و تحول نرفته‌ایم و همچنان می‌خواهیم با الگوی شرایط قرنطینه عرصه فرهنگ و هنر را مدیریت کنیم.»

بهشتی در بخش دیگری از صحبت‌هایش با انتقاد از وضعیت امروز مدیریت فرهنگی گفت: «وزارت ارشاد که تنها ما موارد است، ضابط قوه قضائیه و نامه‌رسان نهادهای امنیتی نسبت به هنرمندان شده است. ما آثار فعلی را حتی مبتذل نمی‌دانیم. اینها ابتذال را هم ترمنده کردند. ما با سوءمدیریت این شرایط را رقم زدیم. به شهادت تاریخ، برای آنکه از انقلاب کشور ما توانائین کشور در تولیدات فرهنگی بوده است. امروز صنعت سینما تعطیل است. چهار تا سلریتی را نمی‌توان نماینده سینما دانست. ما باید بپذیریم شرایط قرنطینه تمام شده است. ما نمی‌توانیم با سانسور مسائل را حل کنیم. چرا هنرمندان ما باید کوچ کنند؟ ما یک سرمایه بزرگ را از دست دادیم. تجدیدنظر در این سیاست‌ها و ایجاد الگوی مدیریت جدید اهمیت دارد. ما خیلی فرصت‌ها را از دست دادیم اما هنوز امکان تغییر مسیر هست.»

دولت ضامن پیشگیری از دخالت نهادهای غیرمسئول است

یکی دیگر از سولاتی که از جانب خانه سینما طرح شده بود درباره رفع مزاحمت‌های نهادها و اشخاص در حیطه اجرای برنامه‌های توسعه‌گرایانه صنعت سینما بود که پزشکیان در این باره این‌گونه پاسخ داده است: «هیچ تدبیری بدون وجود یک نظام مستحکم، شیوه‌مند و موثر بین دولت و خانه سینما راه به جایی نخواهد برد. گفت‌وگو روشی است که می‌تواند پنجره‌های فرصت صنعت فیلم ایران را به سوی پیشرفت بگشاید. دولت ضامن پیشگیری از دخالت نهادهای غیرمسئول و غیرقانونی است. اجرای برنامه‌های توسعه‌گرایانه جز تقویت نظام‌های صنفی و حرکت به سمت تشکیل بازارهای قاعده‌مند و برخوردار از استانداردهای جهانی، محقق نخواهد شد. از دیگرسو، بازنشانی عقل سلیم متعارف به جای بندهای سفت و سخت آیین‌نامه‌ای و بازگرداندن دولت به نقش بنابه‌دیش در تسهیلگری، راهبرد اصلی دولت در حوزه مدیریت سینمایی کشور خواهد بود. به سیاق سابق نمی‌شود حوزه تمدنی و فرهنگی ایران را گسترش داد. پنجره‌های دوران جدید با همراهی هنرمندان و اهل فرهنگ می‌توانند گشوده شود.»

ضرورت پیوست‌های فرهنگی

مسعود پزشکیان در مناظره‌های تلویزیونی دو اول انتخابات ریاست جمهوری با بیان اینکه پیوست های فرهنگی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند، گفت: «واحدهای مسکن مهر که در زمان آقای احمدی نژاد ساخته شده شده بود، نه مدرسه، نه ورزشگاه، نه کتابخانه و نه جای تفریح آن دیده نشد و فقط مسکن ساخته شده است. بنابراین در فضایی که پیوست های فرهنگی همراه‌ا نیاشد، مشکلات دیگری در آن جامعه اتفاق می‌افتد. ارزیابی‌های اجتماعی نشان می‌دهد مشکلات خانوادگی، فرهنگی و اجتماعی خیلی بیشتر از جاهایی است که پیوست‌های فرهنگی در آن وجود د